

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม
สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม อาชีพผู้ผลิตเส้นไหม

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม อาชีพผู้ผลิตเส้นไหม

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

“ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ” ถูกพัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการรับรอง “สมรรถนะ” ของกำลังคนตามมาตรฐานอาชีพ

เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ผ่านกระบวนการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อให้บุคลากรได้รับการยอมรับในความรู้ ทักษะ ตลอดจนความสามารถในการประกอบอาชีพ และได้รับ “คุณวุฒิวิชาชีพ” ที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ประสบการณ์ และความรู้

และสามารถใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในสายอาชีพของตนเอง โดยคุณวุฒิวิชาชีพนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกำลังคนของประเทศ

ทั้งที่เป็นผู้ไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับสูงแต่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพและผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาที่ต้องการต่อยอดความก้าวหน้าในอาชีพ

ทั้งนี้ “คุณวุฒิวิชาชีพ” สามารถนำไปเทียบเคียงและเชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิและการรับรองอื่นๆ ทั้งภายในประเทศและระดับสากล

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ”

อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง โดยคณะกรรมการสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

ได้กำหนดสาขาวิชาชีพในการให้ประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพไว้รวมทั้งสิ้น 72 สาขาวิชาชีพ

และสถาบันได้ดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพมาแล้วตั้งแต่ปี.ศ. 2556 ถึงปี.ศ. 2564 รวม 51 สาขาวิชาชีพ

ดังนั้นจึงเห็นควรดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพในปี.ศ. 2565 เพื่อจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพอื่นๆ เพิ่มเติม

อันจะทำให้มีมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่สามารถนำไปพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของตนเอง

ผู้ประกอบการสามารถใช้ประกอบการจ้างงานได้ตรงตามความต้องการ

สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ

และจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทยได้ในที่สุด

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับกลุ่มบุคคลในอาชีพ

และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ”

อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง

และการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม และอาชีพผู้ผลิตเส้นไหม

จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างมาตรฐาน สร้างอาชีพให้กับบุคลากรในประเทศต่อไป

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

อาชีพผู้ผลิตเส้นไหม ระดับ 6

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
B1208	ปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพเส้นไหม
B1209	ใช้นวัตกรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้านสร้างต้นแบบการผลิตเส้นไหมคุณภาพ

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้ผลิตเส้นไหม ระดับ 6

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีความรอบรู้ในการผลิตเส้นไหมที่สามารถนำไปพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรม เพื่อพัฒนากิจการ หรือกลุ่มวิสาหกิจอย่างเป็นระบบ มีทักษะในการบริหารจัดการธุรกิจและใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหางานที่ซับซ้อนซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งให้คำปรึกษาด้วยประสบการณ์และความชำนาญในด้านการผลิตเส้นไหม เป็นแบบอย่างหรือผู้นำในกลุ่มอาชีพผู้ผลิตเส้นไหม

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

- 1. คุณสมบัติของผู้ที่สามารถเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้ผลิตเส้นไหม ระดับ 6 จะต้องมีความสอดคล้องดังนี้
 - 1.1 กลุ่มบุคคลในอาชีพเกษตรกรรม
 - 1.2 มีประสบการณ์ในอาชีพผู้ผลิตเส้นไหมไม่น้อยกว่า 6 ปีอย่างต่อเนื่อง หรือผ่านการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ ในอาชีพผู้ผลิตเส้นไหม ระดับ 5 ไม่น้อยกว่า 1 ปี
- 2. การได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้ผลิตเส้นไหม ระดับ 6
 - 2.1 ผ่านเกณฑ์การประเมินตามหน่วยสมรรถนะ อาชีพผู้ผลิตเส้นไหม ระดับ 6 จำนวน 2 หน่วยสมรรถนะของคุณวุฒิวิชาชีพนี้

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ที่ปฏิบัติงานผลิตเส้นไหม

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- B1208 ปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพเส้นไหม
- B1209 ใช้นวัตกรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้านสร้างต้นแบบการผลิตเส้นไหมคุณภาพ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 16/02/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ผลิตและพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อจำหน่ายในประเทศและแข่งขันได้กับนานาชาติ	10	ปลูกหม่อนให้ได้ผลผลิตใบหม่อนที่มีคุณภาพเพื่อนำไปเลี้ยงไหม แปรรูปไหมและผลิตเส้นไหมเพื่อจำหน่ายนอกไหม/รังไหม/เส้นไหมให้ได้คุณภาพมาตรฐาน	B12	ปฏิบัติงานแปรรูปไหม และผลิตเส้นไหม บริหารต้นทุน และการตลาดเพื่อการจำหน่ายเส้นไหมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 16/02/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
B12	ปฏิบัติงานแปรรูปรังไหม และผลิตเส้นไหม บริหารต้นทุน และการตลาดเพื่อการจำหน่ายเส้นไหมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	B1208	ปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพเส้นไหม	B1208 1	ควบคุมขั้นตอนการสาวเส้นไหมตามข้อกำหนดของมาตรฐานอ้างอิงได้
				B1208 2	มีระบบการตรวจสอบคุณภาพเส้นไหมในระหว่างการผลิต
		B1209	ใช้นวัตกรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้านสร้างต้นแบบการผลิตเส้นไหมคุณภาพ	B1209 1	จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเส้นไหมคุณภาพมาตรฐานเดียวกัน
				B1209 2	พัฒนาระบบการถ่ายทอดองค์ความรู้การสาวไหมเพื่อการปฏิบัติงานจริง

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ

B1208
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ

ปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพเส้นไหม
3. ทบทวนครั้งที่

N/A
4. สร้างใหม่

☒

ปรับปรุง

☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

- ISCO - 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง
- ISCO - 08 รหัสอาชีพ 7318 คนกรอเส้นไหม เส้นด้าย
- ISCO - 08 รหัสอาชีพ 7318 คนสาวและบิดเกลียวไหมด้วยมือ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

มีความรอบรู้ในขั้นตอนการผลิตเส้นไหม คุณภาพเส้นไหม และมาตรฐานเส้นไหม
ความสามารถในการจัดการกระบวนการตรวจสอบคุณภาพเส้นไหมให้ได้ตามข้อกำหนดมาตรฐานเส้นไหม การจัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพ
การจัดการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา กำกับดูแลผู้ร่วมงานให้สามารถส่งมอบผลผลิตเส้นไหมที่มีคุณภาพตามข้อกำหนดมาตรฐานได้
รวมทั้งให้คำปรึกษาด้วยประสบการณ์และความชำนาญในด้านการผลิตเส้นไหม เป็นแบบอย่างหรือผู้นำในกลุ่มอาชีพผู้ผลิตเส้นไหม

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพการเกษตร

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

ISCO - 08 หมวดใหญ่ 7 ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. มกษ. 8000-2565 มาตรฐานสินค้าเกษตรเรื่อง เส้นไหมดิบ: เส้นไหมไทยสาวมือ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
B12081 ควบคุมขั้นตอนการสาวเส้นไหมตามข้อกำหนดของมาตรฐานอ้างอิงได้	1. ควบคุมการคัดแยกคุณภาพรังไหมในการสาวไหมแบบพื้นฐานต่างๆ ได้ครบถ้วน 2. ควบคุมกระบวนการสาวไหมให้ได้คุณภาพที่ดีและเป็นไปตามมาตรฐาน 3. ให้คำแนะนำปรึกษาในการสาวไหมแก่ผู้ปฏิบัติงานสาวไหมเพื่อให้ได้คุณภาพเส้นไหมตามข้อกำหนดมาตรฐานอ้างอิงได้ 4. จัดทำเอกสารที่ใช้ควบคุมคุณภาพการสาวไหมแต่ละขั้นตอนและผลผลิตเส้นไหมได้ครบถ้วน	แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
B12082 มีระบบการตรวจสอบคุณภาพเส้นไหมในระหว่างการผลิต	- จัดระบบการตรวจสอบคุณภาพของเส้นไหมเพื่อแยกขนาดของเส้นไหมตามข้อกำหนดในมาตรฐาน - จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตรวจสอบควบคุมคุณภาพผลผลิตเส้นไหม - ระบุปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการสาวไหมที่เกิดขึ้นและสาเหตุของปัญหาได้ถูกต้องและทันเวลาที่	แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

- สามารถอ่านออกเขียนได้
- มีความรู้เกี่ยวกับการเกษตรกรรม
- มีความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพเส้นไหม

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- การจัดการกระบวนการตรวจสอบคุณภาพเส้นไหมระหว่างการผลิต
- การจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ตรวจสอบคุณภาพเส้นไหมระหว่างการผลิต
- การให้คำปรึกษาแนะนำปรึกษาในการสาวไหม และการแก้ไขปัญหาในกระบวนการผลิตเส้นไหม
- การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากคุณภาพเส้นไหมที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดตามมาตรฐานที่อ้างอิง เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการผลิตเส้นไหม

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ข้อกำหนดคุณภาพเส้นไหมตามมาตรฐานสินค้าเกษตร เช่น มกษ. 8000 เส้นไหมดิบ: เส้นไหมไทยสาวมือ มกษ. 8002-2565
- วิธีการตรวจสอบคุณภาพเส้นไหม และเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเส้นไหม

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

หลักฐานรับรองคุณภาพเส้นไหมตามมาตรฐานที่ได้รับรองจากหน่วยงานราชการ (ถ้ามี)

หลักฐานรับรองปฏิบัติงานด้านการผลิตเส้นไหม (ถ้ามี)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ใบประกาศนียบัตรที่ผ่านการอบรมด้านการผลิตเส้นไหม หรือในวิชาที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ง) วิธีการประเมิน

แฟ้มสะสมผลงาน (เทียบโอนประสบการณ์การทำงานเพื่อการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ RESK : Recognition of Existing Skills and Knowledge

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

- คุณภาพเส้นไหมดิบที่ผลิตได้ จำเป็นต้องตรวจสอบและควบคุมคุณภาพเส้นไหมที่ผลิตได้ ตามที่กำหนดอยู่ในมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. ตามประเภทเส้นไหมที่ผลิตได้แก่ มกษ. 8000 เส้นไหมดิบ เล่ม 1 : เส้นไหมสาวมือ ดังนี้

คุณภาพเส้นไหมสาวมือ ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 8000 เส้นไหมดิบ : เส้นไหมสาวมือ ได้กำหนดข้อกำหนดคุณภาพขั้นต่ำ ข้อกำหนดเฉพาะ และข้อกำหนดเรื่องขนาด ดังนี้

ข้อกำหนดขั้นต่ำ : เป็นเส้นไหมแท้ ขนาดเส้นรอบวงเช็ดอยู่ในช่วง - 135 -155 เซนติเมตร ต้องทำให้อย่างน้อย 6

จุดของเข็มที่แต่ละจุดมีการร้อยเส้นด้ายเพื่อแบ่งเส้นไหมออกจากกันอย่างน้อย 4 ส่วน ต้องเหลื่อมปลายเส้นด้ายที่ใช้ทำไฟ ให้ยาวเกินความกว้างของเข็มไม่น้อยกว่า 8 ซม. มัดปลายเส้นด้าย กับปลายเส้นไหมของเข็มให้เรียบร้อย

ข้อกำหนดเฉพาะ : ซึ่งมีการแบ่งชั้นคุณภาพเส้นไหมไทยสาวมือชนิดไหมหนึ่ง เป็น 3 ชั้น คือ ชั้นพิเศษ ชั้นหนึ่ง และชั้นสอง โดยมีกำหนดเกณฑ์การยอมรับข้อบกพร่องของแต่ละชั้นคุณภาพ โดยกำหนดคะแนนเต็ม และหักคะแนนข้อบกพร่องรวมออก ได้เป็นคะแนนชั้นคุณภาพของเส้นไหมที่ตรวจสอบ ทั้งนี้ข้อบกพร่องที่ตรวจสอบประกอบด้วย เส้นไม่เรียบ เส้นขนาดไม่สม่ำเสมอ เส้นไม่รวมตัวกัน เส้นสีไม่สม่ำเสมอ เส้นไม่สะอาด โดยคะแนนที่หักออกแตกต่างกับตามชนิดของเส้นไหมเช่นกัน

ข้อกำหนดเรื่องขนาด : กำหนดเป็นรหัสขนาดเฉพาะเส้นไหมไทยสาวมือชนิดไหมหนึ่ง โดยอาจะระบุเป็นจำนวนรังไหมขณะสาวเส้นไหม ขนาดดีเนียร์ (denier) หรือขนาดเท็กซ์ (tex) ตามข้อกำหนดของคู่ค้า

2. การตรวจสอบคุณภาพเส้นไหมที่ได้จากการสาวไหม จะตรวจสอบตามวิธีการทดสอบ และชักตัวอย่าง ตามวิธีการสาวเส้นไหม ซึ่งระบุในมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 8000 สำหรับ เส้นไหมดิบ จากเส้นไหมสาวมือ

2.1 วิธีการทดสอบ และชักตัวอย่าง สำหรับเส้นไหมสาวมือ มีคุณภาพเส้นไหมที่ต้องทดสอบ ได้แก่ เป็นเส้นไหมแท้ด้วยการเผาไหม้ของเส้นไหม, ขนาดเส้นรอบวงเข็มด้วยการใช้ไม้บรรทัดวัด, การทำไฟด้วยการตรวจพินิจ ขนาดเส้นไหม ความสม่ำเสมอน้ำหนักเข็มด้วยการใช้เครื่องชั่งน้ำหนัก ข้อบกพร่องในแต่ละชั้นคุณภาพด้วยการตรวจพินิจโดยใช้กระดาษสีดำ แบบบันทึกข้อบกพร่อง และเครื่องคิดเลข

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมรวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานของผู้เข้ารับการประเมิน ในกระบวนการประเมินเทียบโอนประสบการณ์การทำงานเพื่อการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ โดยหลักฐานต้องมีความสอดคล้องตามหน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence: UoC) สมรรถนะย่อย (Element of Competence: EoC) และเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria: PC)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ B1209
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ใช้นวัตกรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้านสร้างต้นแบบการผลิตเส้นไหมคุณภาพ
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO - 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

ISCO - 08 รหัสอาชีพ 7318 คนกรอเส้นไหม เส้นด้าย

ISCO - 08 รหัสอาชีพ 7318 คนสาวและบิดเกลียวไหมด้วยมือ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

มีความรอบรู้ในการผลิตเส้นไหมที่สามารถนำไปพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรมเกี่ยวกับการผลิตเส้นไหมทั้งกระบวนการ ให้ได้คุณภาพเส้นไหมเป็นตามมาตรฐาน เพื่อจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเส้นไหมคุณภาพมาตรฐานเดียวอย่างเป็นระบบ มีทักษะในการบริหารจัดการกลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเส้นไหม และพัฒนาระบบการถ่ายทอดองค์ความรู้หรือนวัตกรรมการสาวไหมเพื่อการปฏิบัติการผลิตเส้นไหมที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ สามารถให้คำปรึกษาและถ่ายทอดภูมิปัญญาจากประสบการณ์และความชำนาญในด้านการผลิตเส้นไหมเป็นแบบอย่างในกลุ่มอาชีพผู้ผลิตเส้นไหม

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

N/A

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

ISCO - 08 หมวดใหญ่ 7 ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- มกษ. 8000-2565 มาตรฐานสินค้าเกษตรเรื่อง เส้นไหมดิบ: เส้นไหมไทยสาวมือ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- มกษ. 5900-2565 มาตรฐานสินค้าเกษตรเรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตเส้นไหมดิบ:เส้นไหมไทยสาวมือ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
B12091 จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเส้นไหมคุณภาพมาตรฐานเดียวกัน	- ประสานการรวมกลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเส้นไหมคุณภาพมาตรฐานเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ - พัฒนาวิธีการสาวไหมให้ได้คุณภาพที่ดีและเป็นไปตามมาตรฐานให้แก่กลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเส้นไหม - ประยุกต์นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสาวไหมที่เพื่อพัฒนาคุณภาพเส้นไหมที่ได้จากกลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเส้นไหม	แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
B12092 พัฒนาระบบการถ่ายทอดองค์ความรู้การสาวไหมเพื่อการปฏิบัติจริง	1. ประมวลองค์ความรู้และภูมิปัญญาเกี่ยวกับชนิดเส้นไหมและวิธีการสาวไหมอย่างเป็นระบบ 2. เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการสาวไหมและการควบคุมคุณภาพเส้นไหมที่ได้จากการสาวไหมแก่ผู้ปฏิบัติงานสาวไหมในกลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเส้นไหม 3. จัดทำรูปแบบและสื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์การสาวไหมให้ผู้ปฏิบัติงานสาวไหมในรูปแบบต่างๆ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานสาวไหมเพื่อการปฏิบัติได้จริง	แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. สามารถอ่านออกเขียนได้
2. มีความรู้ทางเทคนิคเกี่ยวกับการเกษตรกรรม
3. มีความรู้ทางเทคนิคเกี่ยวกับการผลิตเส้นไหม

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การประสานงานให้เกิดการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเส้นไหมคุณภาพมาตรฐานเดียวกัน
2. การพัฒนาเทคนิคการผลิตเส้นไหมที่สามารถยกระดับคุณภาพเส้นไหมและเพิ่มผลผลิตให้แก่กลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเส้นไหมคุณภาพมาตรฐานเดียวกัน
3. การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการสาวไหมให้ได้คุณภาพตามข้อกำหนดในมาตรฐานเพื่อการปฏิบัติจริงของกลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเส้นไหม
4. ทักษะในการถ่ายทอดความรู้และให้คำปรึกษาแนะนำเกษตรกรในกลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเส้นไหม

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้ทางเทคนิคในการผลิตเส้นไหมที่มีคุณภาพเส้นไหมตามมาตรฐานระดับประเทศ
2. องค์ความรู้และภูมิปัญญาการผลิตเส้นไหมให้ได้คุณภาพตามข้อกำหนดในมาตรฐาน
3. นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการผลิตเส้นไหมให้ได้คุณภาพตามข้อกำหนดในมาตรฐาน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

หลักฐานรับรองปฏิบัติงานด้านการผลิตเส้นไหม

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

หลักฐานที่แสดงว่าได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลต้นแบบ หรือปราชญ์ด้านหม่อนไหม

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ง) วิธีการประเมิน

แฟ้มสะสมผลงาน (เทียบโอนประสบการณ์การทำงานเพื่อการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ RESK : Recognition of Existing Skills and Knowledge

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. เทคนิควิธีการผลิตเส้นไหมให้ได้คุณภาพดีตามมาตรฐานมีกระบวนการต่าง ๆ ที่สามารถศึกษาได้จากมาตรฐานสินค้าเกษตรสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น มกษ. 5900-2565 การปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตเส้นไหมดิบ:เส้นไหมไทยสาวมือ

มกษ. 8001-2553 รังไหมพันธุ์ไทยสีเหลือง มกษ 8000-2565 เส้นไหมดิบ: เส้นไหมไทยสาวมือ และเอกสารจากกรมหม่อนไหม

เช่น การผลิตเส้นไหมคุณภาพมาตรฐานมกษ. 8000-2555 การศึกษาระบบการผลิตเส้นไหมไทยในโรงสาวไหม

ภูมิปัญญาการผลิตเส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน เป็นต้น

2. การถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านการผลิตเส้นไหมแก่เกษตรกรผู้ผลิตเส้นไหมสามารถทำได้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้คำปรึกษาแนะนำเทคนิควิธี การสาธิตวิธีการ การสอนงาน การเป็นวิทยากรฝึกอบรม การจัดทำคู่มือการผลิตเส้นไหม เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานของผู้เข้ารับการประเมิน ในกระบวนการประเมินเทียบโอนประสบการณ์การทำงานเพื่อการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ

โดยหลักฐานต้องมีความสอดคล้องตามหน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence: UoC) สมรรถนะย่อย (Element of Competence: EoC) และเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria: PC)